

Hakijan nimi: _____ Suuntautumisvaihtoehto: A ☐ B ☐ C ☐

**TEOLOGISEN TIEDEKUNNAN LÄNTISEN TEOLOGIAN KOULUTUSOHJELMA
OPISKELIJAVALINTA 7.6.2006**

KIRJALLISUUSKOE

1. Sijoita seuraavat tapahtumat oikeaan aikakauteen

MERKITSE TAPAHTUMAN NUMERO SARAKKEESEEN

1800-luku	1900-1919	1920-1939	1940-1949	1950-1959	1960-1969	1970-1979
7	6	(1*) 9	3 5	1	2 10	4 8

1. Alkoholihuolto alkaa Suomen Kirkon Sisälähetysseurassa
2. Helsingistä tulee Sisälähetysseuran kotipaikka
3. Julistustoiminta kirjataan Sisälähetysseuran sääntömääräisiin tehtäviin
4. Vaalijalan keskuslaitos kunnallistetaan
5. Kusti Korhonen aloittaa Sisälähetysseuran toiminnanjohtajana
6. Sisälähetysseuran Raamattutalo perustetaan
7. Sortavalan Evankelinen Seura perustetaan
8. Uusi testamentti nykysuomeksi ilmestyy
9. Sisälähetysseura aloittaa työn epileptikkojen hyväksi Tapiolan huoltolaitoksessa
10. Sisälähetysseura ”fuusioituu” Kansan Raamattuseuran kanssa

* Numero 1 kohdalla on hyväksytty tapahtuman ajoittaminen sekä vuosiin 1920-1939 että 1950-1959

5 / 5 pistettä

2. Määrittele lyhyesti, mistä seuraavissa tapahtumissa/ilmiöissä oli kysymys

Tärkeä osa ilmiöiden ja tapahtumien selittämistä kaikissa osiossa on niiden sijoittaminen aikahistoriallisesti oikein.

a. Julistustyö organisoidaan Sisälähetysseurassa

- Sisälähetysseuran perustajan Otto Aarnisalo katsoi, että varsinainen julistustyö kuuluu seurakunnille, ei sisälähetysseuralle.
- Vuonna 1946 hyväksytyihin uusiin sääntöihin kirjattiin Sisälähetysseuran historiassa ensimmäisen kerran julistustyö eli ”puhutun sanan kautta tapahtuva sisälähetystoiminta”.
- Julistustyön organisoiminen Sisälähetysseuraan oli reaktio evankelioivan herätyskristillisyyden nousulle sota-aikana. Sisälähetysseurassa koettiin tarvetta ohjata tämä aktiviteetti kirkollisiin uomiin.
- Käytännössä organisoiminen tarkoitti matkapappien palkkaamista, heidän seurakuntavierailuja, sisälähetyspäivien järjestämistä ja vuodesta 1947 lähtien sisälähetysystävien kokoontumista kesäjuhlille Pieksämäelle.

b. Tyynelän naisalkoholistikoti muutetaan miesalkoholistikodiksi

- Sotien jälkeen alkoholismiongelma kasvoi merkittävästi. Sisälähetysseura suunnitteli 1940-luvun lopulla aloittavansa alkoholistihuollon. Suunnitelmana oli hoitola miehille, mutta sosiaaliministeriön pyynnöstä seura perusti vuonna 1951 alkoholistikodin naisille.
- Tyynelässä pyrittiin kodinomaisuuteen ja sen keskeinen periaate oli vapaaehtoisuus. Alun alkaenkin vapaaehtoisesti hoitoon hakeutuvia naisia oli paikkoihin nähden liian vähän. Naisalkoholistin kynns hoitoon hakeutumiselle oli usein liian korkea.
- Taloudellisten vaikeuksien vuoksi Sisälähetysseura anoi sosiaaliministeriöltä lupaa muuttaa hoitokoti miehille tarkoitetuksi. Muutos toteutettiin vuonna 1954, ja se koski sekä hoidettavia että henkilökuntaa.
- Talousvaikeuksia muutos ei ratkaisut, vaikka asiakaista ei tämän jälkeen ollut enää pulaa.

c. ”Kirkon Hankintakeskus” -nimi aiheuttaa ongelmia

- Sisälähetysseura perusti ”Kirkon Hankintakeskus” -nimisen liikeyrityksen vuonna 1966, jonka tuotevalikoimaan kuului erityisesti seurakunnille tarkoitettuja kirkollisia esineitä, pappien asusteita ja muita tekstiilejä.
- Yritys joutui kuitenkin alkumetreillä vaikeuksiin, koska nimi viittasi harhaanjohtavasti Valtion hankintakeskukseen, jolla oli lakisääteinen asema. Sisälähetysseuran hankintakeskuksella ei ollut mitään vastaavaa virallista asemaa kirkossa.
- Julkisuudessa nimeä ja koko kirkollista yritystoimintaa arvostelivat sekä kirkollinen Kotimaa-lehti että talousasioihin keskittyvä Kauppalehti. Edellinen kritisoi erityisesti Kirkko-nimen väärinkäytännistä, jälkimmäinen taas kirkolliselle järjestölle kuulumattomasta liiketoiminnasta.
- Sekä kohun seurauksena että kirkkohallituksen kehotuksesta nimi muutettiin: Kirkon Hankintakeskus oli virallisesti tämän jälkeen ”Suomen Kirkon Sisälähetysseuran Hankintakeskus”, käytännössä vain Hankintakeskus.

d. Sisälähetysseura vaikuttaa Yhteisvastuu-keräyksen syntyyn

- Suomen Huollon Kansan Apu –keräyksen loppumisen jälkeen 1949 kirkossa heräsi ajatus toteuttaa valtakunnallinen keräys erityisesti Pohjois-Suomen seurakuntien jälleenrakentamiseksi.
- Suomen Kirkon Sisälähetysseura ole ehtinyt jo aiemmin laittaa vireille oman keräyslupahakemuksen diakonissalaitoksen ja Vaalijalan keskuslaitoksen hyväksi.
- Kahden kirkollisen suurkeräyksen päällekkäinen järjestäminen ei tuntunut järkevältä, joten keräykset päätettiin lopulta yhdistää. Laajennettu piispainkokous hyväksyi asettamansa toimikunnan ehdotuksen, että jokavuotiseksi tarkoitetun Yhteisvastuukeräyksen tuotosta osa käytetään laitosdiakonian hyväksi.
- Sisälähetysseuran oman keräyshankkeen yhdistäminen Yhteisvastuukeräykseen tarkoitti lopulta sitä, että vuoteen 1968 saakka keräystuotosta annettiin osuus laitosdiakonian hyväksi.

4/ 4 pistettä

3. Kirjoita essee-vastaus alla olevasta temasta erilliselle paperille

Suomen Kirkon Sisälähetysseuran johtajat ja heidän johtamistapansa vuosina 1940–1992

- Essee-vastauksessa edellytettiin toiminnanjohtajien nimeämistä, ajoittamista oikein ja heidän johtajaprofiilinsa luonnehdintaa siinä määrin kuin pääsykoekirjassa luonnehdintoja oli tarjolla.
- Arvosteluun on asiatietojen lisäksi vaikuttanut myös asioiden jäsentäminen loogisesti.
- Asian vierestä kirjoittamisesta on aina vaikuttanut arvosteluun alentavasti.

Hyvässä vastauksessa oli eritelty ainakin seuraavat asiat:

1. sota-ajan epäselvä tilanne, jossa toiminnanjohtajina toimivat Korpijaakko (vapaaehtoisena sotaan) ja Tunkelo (tehtävänä lähinnä ulkosuhteiden hoito), mutta käytännön vastuun kanto lähinnä talousjohtaja Viljo Paananen. 1 p.
2. Sodanjälkeinen johtajavaihdos (Kusti Korhonen) ja seuraavien vuosien kaksoisjohtajuuden aika (Korhonen visioi, Paananen hoiti talouden). 2 p
3. Lauri Tuomen aikainen johtamisjärjestelmän muutos. (voimakasotteinen talousmies, Paanasen aseman muutos) 2. p
4. Talousjohtaja Viljo Paanasen rooli ja roolimuuotos Korpijaakon, Tunkelon, Korhosen ja Tuomen kausilla (vuosina 1940-1958)
5. Heikki Arantolan kauden johtamista sävyttänyt Vaalijala-kysymys, ja johtamisen uuden suunnat (esim. koulutuskysymykset, voimakas rakentaminen) 1 p.

- Toiminnanjohtajat:

Otto Korpijaakko (1937-1941)
J. H. Tunkelo (1942-1946)
(Oskari Kanervo, v.t.)
Kusti Korhonen (1946-1956)
(Pentti Erkamo vt.1948)
Lauri Tuomi (1956-1972)
Heikki Arantola (1972-(1996))

6 / 6 pistettä